

Emnespesifikk sensurguide MEVIT1010 Medieanalyse: Tekst og fortolkning H2024

Under "Kort om emnet" i emnebeskrivelsen står det:

"Dette er et analyseemne. Studentene skal gjennomføre 4 analyseemner hver på 5 studiepoeng. Analyseemnene ligger etter hverandre i første og tredje semester.

Ulike medier tilbyr et bredt spekter av tekster i vid forstand. Dette inkluderer medietekster som tv-serier, film, dataspill, nyhetsartikler, reklame og mye annet. En analytisk forståelse av medietekster er essensielt for å kunne fortolke medias meningsinnhold og virkning. Dette emnet fokuserer på humanistiske tradisjoner innen tekstfortolkning. Studentene blir introdusert for analyseverktøy og teoretiske perspektiver som kan anvendes til å analysere et bredt spekter av medietekster."

Denne beskrivelsen var utgangspunktet for utviklingen av undervisningsopplegget for MEVIT1010. Vi prioriterte å formidle en analysemetode for analyse av medietekster.

I undervisningen H2024 har vi lagt mest vekt på å oppøve evnen til å analysere tekster. Vi har inkludert det å forholde seg til andres tekstanalyser i gruppearbeid og plenumsdiskusjoner. Vi har gitt studentene en enkel innføring i visse sentrale begreper. De har ikke fått noen generell innføring i tekstteori (semiotikk, retorikk, hermeneutikk osv). Det de forventes å kunne, er å gjennomføre en tekstanalyse, inkludert beskrivelse, analyse, fortolkning og evaluering (som enkelt kan være et svar på spørsmålet) og å anvende et genreperspektiv der dette er hensiktsmessig.

Kunnskap:

Vi har lagt vekt på to grunnbegreper: tekst og genre. De har også fått kjennskap til begreper som fortelling, forteller, føljetong, nyheter, nyhetstrekant, magasinformat, scene, sekvens, segment og medium. Vi har forsøkt å formidle at dette er begreper, perspektiver, måter å se og tenke på (snarere enn navn på ting).

Vi definerte begrepet 'tekst' som 'betydningsvev' og 'tekstanalyse' som analyse av denne 'vevens' betydningspotensial (eller meningspotensial, som det står i en av pensumtekstene). Spørsmålet for en tekstanalyse er "Hva *kan* teksten bety?" (ikke, hva betyr den for publikum, eller hva ville produsenten at den skulle bety, men altså: hvilke muligheter har den til å bety). En tekstanalyse vil slik være en analyse av de betydningsmuligheter som teksten tilbyr, gjennom sitt språk, sin struktur, sine konvensjoner, sine genrer, sine fargekoder osv. En tekst kan ikke bety hva som helst, og enhver fortolkning må være forankret i de muligheter den konkrete teksten tilbyr. Det å understreke at et begrep om tekst innebærer et perspektiv er å si at når vi betrakter noe *som* tekst betrakter vi det mht tekstens betydningspotensial.

Videre introduserte vi studentene for et 'utvidet tekstbegrep', en utvidelse som historisk sett har vært fra høykultur (kunst) til lavkultur (populærkultur) og fra verbalspråklig tekst til alle typer betydningsvev (andre 'språk' eller semiotiske systemer). Vi formidlet at en slik utvidelse av tekstbegrepet også innebærer en utvidelse av *begrunnelsen* for å drive med tekstanalyse: fra en begrunnelse hvor man studerer en vanskelig tekst og diskuterer hvordan den kan fortolkes, til også studere lett forståelige tekster: Analyse av lette tekster er ikke for å finne ut *hva* de betyr, men *hvordan* de betyr, dvs. hva de spiller på. Populære tekster er særlig interessante fordi de sier noe om hvilke verdier og ideer som gjerne tas for gitt i et samfunn. Tekstanalyse kan slik forstås som en form for kulturanalyse.

Vi definerte 'genre' både som kategoriseringsmåte og som perspektiv på den enkelte medieteksten. Vi innførte Tzvetan Todorovs distinksjon (gjengitt av Peter Larsen i kapitlet «Genrer og formater») mellom fire genreaspekter: 1) Semantisk aspekt (tema), 2) Uttrykksmessig aspekt (stil, form), 3) Syntaktisk aspekt (struktur, grammatikk) og 4) Pragmatisk aspekt (bruksaspekt) og lanserte disse genreaspekter som begrepslig hjelp til å analysere den enkelte medieteksten. Genre ble da altså innført som tekstanalytisk grep.

Ferdigheter:

Vi vektla altså å lære dem en metode for analyse av medietekster. Den går på tvers av ulike teoretiske tradisjoner. Den ble angitt i fire ledd:

1. Beskrive
2. Analysere
3. Fortolke
4. Evaluere (eller svare på spørsmålet)

Studentene ble drillet i denne metoden. Utgangspunktet vil være et forskningsspørsmål. Dvs til eksamen vil det være en oppgave, som de vil ha som utgangspunkt for sin undersøkelse. De forventes så å kunne disponere oppgaven før de beskriver analyseobjektet mht det som er relevant for oppgaven. I denne beskrivelsen kan de bruke Todorovs fire genreaspekter hvis denne er til hjelp, men det er ikke et krav. Deretter forventes de å analysere objektet mht det som oppgaven spør om. Denne delen av oppgaven skal være lengst. Her vil Todorovs fire genreaspekter være anbefalt, men ikke et krav. Til slutt innebærer oppgaven et fortolkningsledd hvor forskningsspørsmålet besvares. Fortolkningen skal være forankret i beskrivelsen og analysen.

Vi har arbeidet med alt verkpensumet på samlingene. Det forventes like god (eller bedre) kjennskap til verkpensum som til pensum forøvrig. Noen av de verbalspråklige pensumtekstene er berørt på forelesningene, men langt fra alle. Ingen av disse pensumtekstene er gjennomgått grundig på forelesningene.

A (fremragende)

Svarer på forskningsspørsmålet gjennom selvstendige, klare og interessante resonnementer, som underbygges av de funn som gjøres i analysen. Dyp forståelse av forskjellen på beskrivelse, analyse, fortolkning og evaluering som demonstreres i praksis. Rikholdige observasjoner i analysedelen og presise definisjoner av de begrepene som inngår i forskningsspørsmålet.

Klart og presist språk, klare sammenhenger, svært godt fokusert og gjennomgående god struktur. Sterk analytisk kompetanse. Besvarelsen er godt dimensjonert for eksempel ved at besvarelsens form (bl.a. lengden) er tilpasset innholdet. Originale og interessante anslag.

B (meget god)

Svarer på forskningsspørsmålet på en meget god måte. Tilfredsstillende de fleste, men ikke alle kriteriene i kategori A. Det forutsettes gode resonnementer og gjennomgående godt gjennomførte analyser som demonstrerer at studentene forstår forskjellen på beskrivelse, analyse, fortolkning og evaluering. Velforståtte definisjoner av begrepene som inngår i forskningsspørsmålet, meget god vurderingsevne og selvstendighet. Språklig klarhet, god struktur og god tilpasning mellom form og innhold.

C (god)

Svarer på forskningsspørsmålet, men ikke alt er like relevant. God forståelse av forskjellen på beskrivelse, analyse, fortolkning og evaluering, men den praktiske gjennomføringen kan tyde på at forståelsen av de fire kategoriene (eller etappene) er noe usikker, eventuelt at analysen fremstår mindre rikholdig enn den kunne ha vært, eller at analysefunnene ikke brukes til å understøtte fortolkningene. Gode definisjoner av begrepene som inngår i forskningsspørsmålet, men noe varierende presisjonsnivå. Noen uklarheter mht språk eller struktur. Tilfredsstillende på de fleste punkter.

D (brukbar)

Tydelig forsøk på å besvare forskningsspørsmålet, noe er relevant, men også noe som er irrelevant, unødvendig, feilaktig eller mangelfullt. Demonstrerer usikker forståelse av forskjellene mellom beskrivelse, analyse, fortolkning og evaluering, eventuelt for mye beskrivelse og for lite analyse, eventuelt at det hoppes direkte fra beskrivelse til fortolkning uten at fortolkningen underbygges av analysen. Til dels mangelfull analyse, ikke så rikholdig som forventet. Nokså god kjennskap til begrepene som inngår i forskningsspørsmålet, men upresist. Noe uklarheter i struktur og språk. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.

E (tilstrekkelig)

Anslag til å besvare forskningsspørsmålet, men svært lite av besvarelsen er relevant og godt. Mangelfull forståelse av beskrivelse, analyse, fortolkning og evaluering, både når det gjelder forskjellen mellom disse og gjennomføringen av selve analysen. Upresise eller mangelfulle definisjoner av begrepene som inngår i forskningsspørsmålet. Besvarelsen er ustrukturert i formen. Tilfredsstillende bare minimumskravene. Liten grad av selvstendighet.

F (stryk)

Besvarer ikke forskningsspørsmålet. Dokumenterer ikke forståelse av beskrivelse, analyse, fortolkning og evaluering. Svært mangelfull analyse eller manglende analyse. Lav eller svært mangelfull forståelse for begrepene som inngår i forskningsspørsmålet. Holder ikke universitetsnivå, upresist/umodent språk, uklare resonnementer, uklar struktur, manglende vurderingsevne og selvstendighet.